

Účastí v hodnocení studenti pomáhají udržet jeho legitimitu

O anonymitě dotazníků i dopadech hodnocení prozrazuje v rozhovoru víc proděkan Ondřej Tichý.

Mgr. Ondřej Tichý,
Ph.D., proděkan FF
UK pro informační
zdroje

Studenti se často ptají na anonymitu hodnocení. Můžete prosím popsat, jakým způsobem je zajišťována?

Někteří studenti nejsou o anonymnosti evaluací zcela přesvědčení a znejišťuje je např. to, že se SIS pozná, zda již hodnotili, či to, že jsme v minulých letech losovali z účastníků evaluací výherce cen.

Princip anonymizace je přitom velmi jednoduchý a každý ho zná např. z voleb. Existuje seznam studentů, kteří mohou v daném semestru něco hodnotit. Evaluační aplikace je pochopitelně musí identifikovat, aby jim mohla nabídnout příslušné předměty

k hodnocení a aby nemohl hodnotit úplně kdokoliv.

Jakmile je však dotazník odeslán, neukládá se u jednotlivých odpovědí žádná jednoznačná identifikace studenta, pouze se v seznamu studentů zaznamená, že dotyčný již daný předmět hodnotil, aby nemohl hodnotit znovu.

Vyučující, vedoucí i vedení fakulty tak pracují se zcela anonymními informacemi a ani administrátor aplikace nemůže autora konkrétního dotazníku jednoznačně identifikovat.

Výjimkou jsou samozřejmě případy, kdy se student v textové odpovědi sám záměrně či nezáměrně identifikuje. Jednou z plánovaných funkcí aplikace je možnost, aby student svůj textový komentář mohl odanonymizovat. Tím např. umožní vyučujícímu, aby v debatě zahájené komentářem studenta bylo možné pokračovat. Taková možnost bude samozřejmě zcela v rukou dotyčného studenta.

Na závěr této odpovědi bych ještě zopakoval nabídku, kterou jsme učinili již několikrát: Pokud někdo anonymitě evaluací stále nevěří, rádi mu předvedeme přímo databázi aplikace.

Kdo a jak pracuje s výsledky studentského hodnocení?

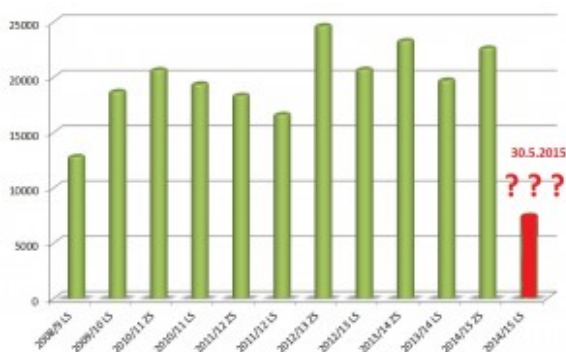
S výsledky pracují primárně vyučující hodnocených kurzů. Z jejich reakcí víme, že nejpřínosnější jsou pro ně textové komentáře, které nejlépe prozradí, v čem je daný předmět dobrý, v čem méně a co mu případně chybí. Je však třeba si uvědomit, že ač je názor studentů důležitý, není jediným

faktorem, který rozhoduje o budoucnosti a podobě předmětů. Nelze tedy čekat, že od příštího semestru bude vše jinak, protože jsem to tak popsal v evaluacích.

Hodnocení čte vedoucí katedry a vedení fakulty. Pokud je vytrvale špatné, ptají se pedagoga či vedoucího, co s tím.

Evaluacemi se dále zabývá studijní komise při reakreditacích. Když má předmět setrvale špatné hodnocení, komise se ptá garanta oboru, zda má předmět v akreditaci zůstat, či zda se nemá koncepčně změnit. Konečně, prostou účastí v hodnocení studenti pomáhají udržet jeho legitimitu, která může být potřeba tam, kde je zrovna něco zásadně špatně, a hlas studentů by měl být slyšet především. Je to prostě jako u voleb – máte někdy třeba dojem, že to k ničemu není, ale kdyby k nim lidé přestali chodit, byl by to teprva mazec.

A nezapomeňte, tak jako není od věci motivovat studenty pochvalou, když se jim něco povede, tak mohou studenti motivovat své vyučující (když se jim kurz povede).

Návratnost dotazníků od
akad. roku 2008/2009

S dlouhodobými trendy hodnocení pracuje především studijní komise a zajišťující základní součást (katedra/ústav) při (re)akreditaci. S výsledky pracují „ručně“ – tedy pročitají komentáře, ale sledují také, zda u některých kurzů či pedagogů není setrvale nízké kvantitativní hodnocení.

Aplikace v tuto chvíli neumožňuje jednoduše vybrat kurz a sledovat vývoj kvantitativního hodnocení v čase, ale plánujeme tuto funkci zavést. Bohužel to vzhledem k proměnám studijních plánů a vzájemnému zajišťování kurzů není tak jednoduché, jak jsme si původně představovali.

Pro účely studentského hodnocení na FF UK byla vyvinuta elektronická evaluační aplikace a výhradně elektronicky se hodnotí od akademického roku 2011/2012. Jak se tato aplikace osvědčila?

Aplikace má myslím velký úspěch už jenom v tom, co některé fakulty a školy, s nimiž o problematice hodnocení hovoříme, považovali za obtížné či nemožné – tedy převést hodnocení do elektronické podoby a přitom neztratit vysokou návratnost.

Připomněl bych, že některé školy kvůli nízké návratnosti elektronického hodnocení dokonce přešly zpět k papírovému hodnocení (jehož četné nevýhody popisujeme v Často kladených otázkách) – a stalo se to před lety i FF UK. V roce 2011/12 jsme se rozhodli jít opačným směrem a myslím, že se nám to vyplatilo (finančně i věcně).

Důkazem toho je snad i fakt, že o naši aplikaci mají zájem i další fakulty UK – tento semestr o nasazení uvažují či ho již testují FSV, HTF a ETF UK, několik dalších fakult o nasazení aplikace v tuto chvíli jedná.

Přicházejí evaluace letního semestru s nějakou novinkou? Chystá se něco nového do budoucna?

V tomto semestru jsme se soustředili na vychytávání chyb souvisejících s novými funkcemi z minulého semestru a se zavedením aplikace mimo naši fakultu, pro kterou byla vyvinuta. V dalších letech však očekáváme řadu nových funkcí, právě i proto, že se nám rozšiřuje uživatelská základna. Zmiňoval jsem již např. pohledy na vývoj hodnocení, možnost „autorizovaně“ podepsat komentář, ale promýšlíme např. možnosti, kterými umožnit pokračování slibně nastartované

komunikace, kterou někdy u komentáře studenta a odpovědi vyučujícího pozorujeme a na kterou se nás někdy vyučující ptají.

Doufáme, že i díky zapojení více fakult budeme moci aplikaci dále rozvíjet.

Závěrem bych rád poděkoval za skvělou a dlouhodobou spolupráci hlavnímu programátorovi aplikace, kterým je již od počátku Vojta Kaláb.

Hodnotit kurzy letního semestru 2014/2015 je možné do 7. června 2015. Návratnost dotazníků můžete sledovat na stránkách Anonymní studentské hodnocení výuky.